

Skatteministeriet

1. marts 2016
J.nr. 16-0132667

Til Folketinget – Skatteudvalget

Hermed sendes svar på spørgsmål nr. 215 af 2. februar 2016 (alm. del). Spørgsmålet er stillet efter ønske fra Pelle Dragsted (EL).

Karsten Lauritzen

/ Peter Bach-Mortensen

Spørgsmål

Ministeren bedes redegøre for, om de elasticiteter, der anvendes til beregningen af dynamiske effekter ved en topskattelettelse, forholder sig til dæmpende effekter såsom lønmodtageres søgeomkostninger efter flere arbejdstimer samt arbejdstidsregler fastsat i overenskomsten (jf. Chetty m.fl., *Adjustment Costs, Firm Responses and Micro vs. Macro Labor Supply Elasticities: Evidence from Danish Tax Records – 2011*).

Svar

Skatteministeriets beregninger af dynamiske effekter af ændringer i personskatter mv. følger ministeriernes sædvanlige regneprincipper, hvor der som udgangspunkt skønnes over adfærdsvirkningen i form af ændringer i arbejdsudbuddet. Ved opgørelse af de afledte effekter heraf er indregnet ændringer i skatteprovenu, herunder indtægter fra både personskatter, moms og afgifter, samt ændringer i udgifter til sociale ydelser. De pågældende beregningsprincipper for adfærdsvirkninger af skat på arbejde har bl.a. været anvendt af Skattekommissionen, jf. Skattekommissionens rapport *Lavere skat på arbejde*, februar 2009, og metoden er bl.a. dokumenteret i *Fordeling og Incitamentter 2002*, Finansministeriet, juni 2002. Der henvises i øvrigt til besvarelsen af *Skatteudvalgets spørgsmål nr. 214 af 2. februar 2016* for en nærmere beskrivelse af den anvendte metode.

Den specifikke funktionelle form, der ligger til grund for beregningerne af ændringer i arbejdsudbuddet målt i timer, er taget fra et studie på danske data fra 2001: *Overtime Work, Dual Job Holding and Taxation*, Frederiksen, Graversen og Smith, 2001. Dette studie har bl.a. også været anvendt af De Økonomiske Råd. Parametrene i arbejdsudbudsfunktionen er skaleret, så der opnås en gennemsnitlig lønvægtet substitutionselasticitet på 0,1, hvilket svarer til resultaterne i det omtalte studie af Frederiksen m.fl. (2001).

Studiet af Frederiksen m.fl. (2001) undersøger arbejdsudbuddets følsomhed med hensyn til lønnen efter skat på grundlag af data fra en spørgeskemaundersøgelse, dvs. der tages udgangspunkt i den faktiske arbejdstid, som respondenterne opgiver. Denne må i sagens natur afspejle såvel skattemæssige som andre rammevilkår – herunder de i spørgsmålet nævnte mulige begrænsninger på arbejdstidens fleksibilitet.

Det er et kendt fænomen i den økonomiske litteratur, at arbejdsudbudselasticiteten ved personskatteændringer kan være forskellig på kort og lang sigt. Det skyldes, som det også fremgår af den i spørgsmålet nævnte artikel, at der for det enkelte individ på kort sigt kan være en række søgeomkostninger samt øvrige begrænsninger forbundet med at øge arbejdsudbuddet. I tråd hermed finder Bækgaard, *Elasticiteten af skattepligtig arbejdsindkomst, 2012* empiriske resultater, der peger på, at langsigtede arbejdsudbudselasticiteter er større end kortsigtede arbejdsudbudselasticiteter.

Givet at en skattenedsættelse, herunder en topskattenedsættelse, fører til et ønske om at øge antallet af arbejdstimer blandt personer, der i forvejen er i beskæftigelse, afhænger konsekvenserne af, hvordan forøgelsen af arbejdstiden i praksis finder sted.

Personer på deltid eller nedsat tid vil ofte kunne øge arbejdstiden og eventuelt overgå til fuldtidsbeskæftigelse. Denne gruppe udgør imidlertid kun en meget begrænset andel af topskatteyderne.

For de i forvejen fuldtidsbeskæftigede (som en topskattelempelse primært vedrører) er det en mulighed i større omfang at påtage sig eller opsøge merarbejde og eventuelt fravælge afholdelse af afspadsering og feriefridage mv. Netop topskatteyderne må forventes at være mere fleksible også på kort sigt, fordi de oftere end andre skatteydere har job uden reel fast arbejdstid.

Hvis der er tale om fast månedsløn uden overtidsbetaling, vil der ikke umiddelbart være en økonomisk gevinst ved overarbejde, men der kan dog stadig være økonomiske incitamenter til at arbejde mere, da gevinsten ved forfremmelse eller individuelle tillæg også øges ved en skattenedsættelse. Endvidere er det en mulighed at tage et bijob eller at skifte til et andet job, hvor indkomsten i højere grad afhænger af arbejdstiden.

Et eventuelt jobskifte indebærer typisk en vis søgeomkostning. Det bemærkes, at en række studier finder, at elasticiteten ved større skatteændringer isoleret set er større end ved relativt små skatteændringer. Det kan netop afspejle, at den økonomiske gevinst i forhold til søgeomkostningerne forbundet med et jobskifte alt andet lige er større ved relativt store skatteændringer.

På lidt længere sigt vil et mere udbredt individuelt ønske om længere arbejdstid også kunne påvirke den aftalte arbejdstid eller andre vilkår i forbindelse med overenskomstforhandlingerne.

Derudover vil tilskyndelsen til at tage en uddannelse øges, fordi den potentielle indtægt ved et fremtidigt job er højere. Da uddannede alt andet lige i gennemsnit har et højere beskæftigelsesniveau set over et helt livsforløb, vil dette også isoleret set kunne øge arbejdsudbuddet.

Tilpasningen af arbejdsudbuddet vil desuden ikke udelukkende ske som følge af ændringer for allerede beskæftigede personer. På længere sigt vil disse trække sig tilbage og blive erstattet af nye generationer, som ikke er bundet af valg foretaget i en situation med højere skatter.